

Asia: VN/13501/2025

Lausuntopyyntö kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Taiteen edistämiskeskus (Taike) kiittää mahdollisuudesta lausua kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksestä.

Taike yhtyy Suomen Kuntaliiton näkemykseen, jonka mukaan leikkaus ei tasapainota julkista taloutta, vaan siirtää kustannuksia kunnille ja heikentää niiden mahdollisuuksia selviytyä lakisääteisistä tehtävistä.

Taike ilmaisee huolensa siitä, että leikkaukset voivat kohdistua taiteeseen ja kulttuuriin. Kulttuuripalvelut eivät ole tiukasti lakisääteisiä, mutta ne kuuluvat sivistyksellisiin perusoikeuksiin (PL 16 §). Vuonna 2019 uudistettu laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019) laajensi kuntien tehtäviä vahvistamalla muun muassa osallisuuden ja hyvinvoinnin edistämistä sekä tuomalla taiteen edistämisen tehtäviä kunnille. Uusien tehtävien käytännön toimeenpano on yhä kesken, ja niiden toteuttaminen vaatii pitkäjänteisiä resursseja. Opetus- ja kulttuuriministeriön kehittämishankkeilla on pyritty tukemaan lain toimeenpanoa kunnissa, mutta hankkeet ovat pian päättymässä. Lisäleikkaukset heikentäisivät entisestään lain tavoitteiden toteutumista.

Kulttuuri- ja taidepalvelut ovat investointi hyvinvointiin, osallisuuteen ja elinvoimaan. Ne tukevat mielenterveyttä, ehkäisevät syrjäytymistä ja vahvistavat kuntien vetovoimaa. Ala on jo viime vuosina kohdannut merkittäviä säästöjä, minkä vuoksi lisäleikkauksia ei voida pitää kestävinä.

Taike katsoo, että peruspalvelujen valtionosuuksien vähennys voi merkittävästi heikentää kuntien taide- ja kulttuuripalvelujen saatavuutta joidenkin kuntien osalta.

Huntus Antti
Taiteen edistämiskeskus

Mäki-Oversteyns Susanna
Taiteen edistämiskeskus